

PETER
HOCKEN

Sláva a hanba

ZAMYSLENIA NAD VYLIATÍM
DUCHA SVÄTÉHO V 20. STOROČÍ

*Sláva
a hanba*

PETER
HOCKEN

*Sláva
a hanba*

ÚVAHY O VYLIATÍ DUCHA SVÄTÉHO
V 20. STOROČÍ

Anglický originál
**THE GLORY
AND THE SHAME:**

© 1994 Peter Hocken

©All rights reserved. Mysterium Christi,
Wienerstrasse 15, 2410 Hainburg an der
Donau, Austria. Translated by permission.

Vydavateľ: Eagle, an imprint of Inter Publishing Service
(IPS) Ltd, 59 Woodbridge Road, Guildford,
Surrey GU1 4RF

Slovenské vydanie: © 2024 KUMRAN, s. r. o.
Mýtna 62, 064 01 Stará Lubovňa
www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto knihy nesmie byť
reprodukováaná, uložená do informačných
systémov ani inak rozširovaná (elektronicky
alebo mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Preklad: Lukáš Vaník

Jazyková korektúra: Eva Petrovičová

Zodpovedný redaktor: Ondrej Chrvala

Obálka a grafická úprava: Štefan Talarovič, Ludmila Králiková

Tlač: Tlačiareň HEIDY, s. r. o.

Prvé vydanie: ISBN 978-80-89993-95-6

OBSAH

ÚVOD K SLOVENSKÉMU VYDANIU	7
PREDSLOV	13
ÚVOD	17

PRVÁ ČASŤ

VYLIATIE	23
PRVÁ KAPITOLA	
Znamenie, ktorému budú odporovať	25
DRUHÁ KAPITOLA	
Prekvapenia Ducha Svätého	33
TRETIA KAPITOLA	
Porovnanie so <i>Skutkami apoštolov</i>	43
ŠTVRTÁ KAPITOLA	
Božia múdrosť	51
PIATA KAPITOLA	
Krst v Duchu Svätom	63
ŠIESTA KAPITOLA	
Chápanie krstu v Duchu Svätom	77
SIEDMA KAPITOLA	
Turíce a parúzia	91
ÔSMA KAPITOLA	
Väčšia jednota alebo väčšie rozdelenie?	101
DEVIATA KAPITOLA	
Nedenominační kresťania	109
DESIATA KAPITOLA	
Nebeská jednota	121
JEDENÁSTA KAPITOLA	
Neznámy priekopník	127

DRUHÁ ČASŤ

PRINCÍPY	135
DVANÁSTA KAPITOLA	
Nové a staré	137
TRINÁSTA KAPITOLA	
Čiastočné vo svetle celku	145
ŠTRNÁSTA KAPITOLA	
Prisľúbenia a hrozby	153
PÄTNÁSTA KAPITOLA	
Zvyšok a trpiaci služobník	161
ŠESTNÁSTA KAPITOLA	
Pamätaj na Abraháma, svojho otca	167
SEDEMNÁSTA KAPITOLA	
Konanie pokánia za hriechy ľudu	175
OSEMNÁSTA KAPITOLA	
Kľúčová úloha Izraela	181
DEVÄTNÁSTA KAPITOLA	
Prisľúbenie Ducha a návrat Izraela	191

TRETIA ČASŤ

NÁVRAT DO SÚČASNOSTI	201
DVADSIATA KAPITOLA	
Zmierenie a opätovné začlenenie do Krista	203
DVADSIATA PRVÁ KAPITOLA	
Príď, Pane Ježišu!	215
DVADSIATA DRUHÁ KAPITOLA	
Späť k nenedominačným kresťanom	223
DVADSIATA TRETIA KAPITOLA	
Miesto tohto diela Ducha v celkovom obraze	235
DVADSIATA ŠTVRTÁ KAPITOLA	
Venovať sa hanbe	243
DVADSIATA PIATA KAPITOLA	
A kam teraz?	255

ÚVOD

K SLOVENSKÉMU VYDANIU

Mnoho rokov sa pohybujem v prostredí spoločenstiev, ktoré sú súčasťou prúdu milosti nazývaného charizmatická obnova. Po úvodných otázkach, ktoré si kladie asi každý, kto sa s týmto fenoménom stretne („Aký to má súvis s mojou doterajšou [katolíckou] skúsenosťou?“), som rýchlo nadobudol presvedčenie, že je to Boh, ktorý tu koná. Charizmatická skúsenosť prehľbovala môj osobný vzťah s Bohom, ktorý nevyhnutne musí byť základom života každého kresťana, a zároveň som jasne videl, ako premieňa životy mladých ľudí v spoločenstvách. Na druhej strane som však vnímal mnohé ľudské slabosti s tým zmiešané, ako aj vychýlenia, ktoré ľudia zvonku odsudzovali a s nimi neraz odsudzovali aj celú obnovu ako takú.

Sláva a hanba. Dychberúca veľkosť Božej slávy vtelená do dejín a tým premiešaná s ľudskou hanbou a slabosťou. Dielo Mons. Petra Hockena, ktoré držíte v ruke, je úchvatným „dvojsečným mečom“, ktorý veľmi jasne pomenúva, prečo máme vnímať tento fenomén ako prúd Božej milosti pre našu

dobu, a zároveň bez okolkov označuje priestor hanby – to, z čoho treba robiť pokánie, aby sme toto dielo Ducha my ľudia nezastierali. Mons. Hocken má úžasnú schopnosť preosievat' „zlato“ od „hlušiny“, keď mám použiť jeho vlastný príklad; vie nájsť a pomenovať zlato Božieho pôsobenia, ktorému dáva zažiariť v celej jeho sláve, a zamieriava náš pohľad pokánia na ľudskú hlušinu, ktorá toto zlato často pokrýva.

Zároveň ma na tomto diele fascinuje autorov nadhľad. Hoci je katolík, jednoznačne vidí, že toto dielo Ducha, ktoré sa postupne odvíja tak viditeľne v posledných desaťročiach, prechádza naprieč cirkvami, dokonca aj ponad ne, pričom zostáva jedným prúdom milosti. Nie je vlastníctvom žiadnej z cirkví a zároveň všetky cirkvi pozýva k vernosti tomu, čo nesú autenticky Božie ako svoje svedectvo pre ostaných. Pre mňa je vzácne, že ma tento katolícky autor privádza k úcte k tomu, čo je od Pána aj v iných cirkevných tradíciách, a tak ma otvára na pôsobenie Ducha všade tam, kde naozaj pôsobí, tak ako to učí Druhý vatikánsky koncil. Peter Hocken dvíha čitateľa stále vyššie a vyššie do nadhľadu: človek pozerá z nadhľadu nielen na svoje spoločenstvo či svoju cirkev, ale vidí z nadhľadu aj pôsobenie Božieho Ducha v takých súvislostiach, že to celé dáva zmysel a vypovedá o neochvejnom Božom pláne uprostred dejín, ktoré žijeme. Pre mňa je táto perspektíva presným opakom desivých apokalyptických vízií, ktoré nás presvedčajú, ako je všetko zlé a nenapraviteľné a že Boh sa s hnevom a aj s trochou bezmocnosti prizera, ako sa človek rúti do záhuby. Práve naopak – pri čítaní tohto diela ma naplňa úžas nad Božou dobrotou a prozreteľnosťou, keď ponad všetky chyby a nedostatky ľudí pokojne stále ďalej rozvíja svoj plán spásy pre ľudstvo. A robí to jeho typickým spôsobom – nie cez veľké politické zmeny režimov, cez veľkých lídrov a revolúcie. Väčšinou si použije malých, pre svet

až bezvýznamných ľudí, ktorí mu v tichosti osobnej modlitby otvoria svoje srdce a tým otvoria priestor konaniu Božieho Ducha v rozmeroch, ktoré si ešte sami nedokážu ani predstaviť, no Boh už otvára mohutné brány milosti. Priznám sa, že keď niekedy strácam nádej pri pohľade na dianie okolo seba, beriem si do rúk túto knihu, aby mi pripomenula Boží plán, jeho prozreteľnosť a neochvejnú vernosť svojim prisľúbeniam.

Zároveň však Peter Hocken jasne pomenúva priestor hanby, to, čo hatí túto Božiu milosť. Nebojí sa pýtať aj ťažké otázky, pomenovať aj chyby a zlyhania. Jeho pohľad na vyliatie Ducha Svätého v poslednom storočí má ďaleko od naivného triumfalizmu. Ako lekár jasne pomenúva aj choroby tela; nie preto, aby ho odsúdil, ale aby sme sa vďaka dobrej diagnóze na tieto choroby zamerali, preliečili ich pokáním a tak dovolili, aby v tele znova prúdila plnosť života.

Keď som prvýkrát čítal túto knihu, otvorila mi úplne nové obzory chápania obnovy v Duchu Svätom. No zároveň bolo jej čítanie v jednom ohľade náročné. Peter Hocken do hĺbky vysvetľuje dejiny obnovy v Duchu Svätom v 20. storočí a kladie ich do súvislostí. Akosi automaticky však predpokladá, že čitateľ už pozná základné línie a udalosti týchto dejín. To však nebol vtedy môj prípad a musel som si z inej literatúry načítať, o čo ide. Preto chcem v tomto úvode ponúknuť krátky pohľad na tieto udalosti, ktorý môže veľmi pomôcť tomu, kto berie túto knižku do rúk bez predchádzajúcich vedomostí o nich. Pre toho, kto by chcel rozšírenejší a ucelenejší pohľad (nielen) na tieto dejiny, odporúčam skoršiu knihu Petra Hockena *Jeden Pán, jeden Duch, jedno telo*, ktorá v slovenčine vyšla v r. 2023.

V 19. storočí sa v Katolíckej cirkvi z Ducha Svätého stala „zabudnutá osoba Najsvätejšej Trojice“. Existovalo niekoľko

formálnych modlitieb k Duchu Svätému, ale teológia sa o ňom sotva zmieňovala a chýbalo očakávanie, že by Duch skutočne mohol prísť vnímateľným spôsobom. Na impulz (dnes blahoslavenej) sestry Heleny Guerrovej pápež Lev XIII. začal šíriť úctu k Duchu Svätému a na začiatku 20. storočia, 1. 1. 1901, zasvätil toto storočie Duchu Svätému modlitbou chválospevu *Veni Creator Spiritus*.

Pán však koná svojimi cestami, ktoré by žiadny človek nedokázal naplánovať. V ten istý deň na opačnom konci sveta, v Topeke v americkom Kansase, mala skupinka protestantov z hnutia svätosti, vedená Charlesom F. Parhamom, duchovnú obnovu. Počas nej si čítali *Skutky apoštolov* a začali túžobne vzývať Pána, aby aj oni mohli zažiť to, čo čítali v Písme o prvotnej Cirkvi. A práve 1. 1. 1901 sa jedna účastníčka začala modliť v jazykoch, k čomu sa potom pridali aj iné duchovné dary u viacerých účastníkov. Toto prvé vyliatie Ducha sa neskôr rozšírilo na Azusa Street v Los Angeles, kde v roku 1906 vypuklo nové prebudenie v mohutnej sile a plnom spektre darov Ducha. Bol to miešaný černoško-belošský zbor, ktorý sa stretával v bývalej stodole prerobenej na modlitebňu a viedol ho černošský pastor William J. Seymour. Toto prebudenie bolo základom vzniku celej rodiny denominácií, ktoré dnes nazývame klasickí turíčníci (*pentecostals*).

Pozoruhodné však je, že tento zdroj nového prebudenia nebol jediný. Po celom svete sa v tomto období objavujú veľmi podobné prebudenia, ktoré mali mocný duchovný dosah na zúčastnených: v roku 1904 vo Walese, v roku 1905 v dievčenskej škole v Mukti v Indii, taktiež v roku 1905 v istom metodistickom zbore v Santiagu v Čile, v roku 1907 v Pchjongjangu v Kórei a v roku 1911 v Beleme v Brazílii. Tento fenomén teda skutočne nemá jedného zakladateľa ani jedno miesto založenia. Peter Hocken vo svojom diele okrajovo

spomína aj niektoré z týchto ďalších prebudení. Podstatne sa však zameriava na líniu, ktorá vzišla z Azusa Street; predpokladám, že práve preto, lebo dala vznik celej rodine turíčnych denominácií.

Následný vývoj, a najmä to, prečo bol vnímaný ako séria neočakávaných prekvapení Ducha, už autor dôkladne rozoberá vo svojom diele. Je však potrebné ešte spomenúť prelomovú udalosť, ktorou sa charizmatická obnova objavila v Katolíckej cirkvi a význam ktorej autor rozoberá, nie však konkrétne udalosti. Vo februári 1967, dva roky po skončení Druhého vatikánskeho koncilu, sa dary Ducha nečakane prejavili na duchovných cvičeniach skupinky vysokoškolákov z Duquesne University v Pittsburghu. Pedagógovia, ktorí viedli tieto duchovné cvičenia, síce poznali charizmatických kresťanov, študentom však o svojej skúsenosti nič nepovedali. Dvaja študenti nezávisle od seba v malej kaplnke pred vystavenou Eucharistiou prežili to, čo dnes voláme krst v Duchu Svätom. V priebehu víkendu aj ďalší študenti začali Boha chváliť v jazykoch a prejavili sa aj iné dary, hoci niektorí ani netušili, že také dary môžu existovať. Vyliatie Ducha, ktoré sa tu začalo, sa pozoruhodnou rýchlosťou rozšírilo na ďalšie univerzity v Amerike a potom do celého katolíckeho sveta.

Tu by sa zišlo ešte vstúpiť trochu do terminológie, pretože tá je pre tento fenomén dôležitá. Sám Peter Hocken viackrát nazýva obnovu v Duchu Svätom „hnutím“ – turíčnym (v klasických turíčnych cirkvách) alebo charizmatickým (v protestantských cirkvách a u katolíkov). Pápež František však upozorňuje, že nejde o hnutie v klasickom zmysle, so stanovami a členstvom, ako jedna cesta rastu v kresťanskom živote spomedzi mnohých. Pápež cituje kardinála Suenensa a nazýva charizmatickú obnovu *prúd milosti*. Ako hovorí

kardinál Suenens, obnova v Duchu Svätom je ako Golský prúd v Antlanticom oceáne; má zohrievať celú Cirkev, aby každý pokrstený bol obnovený v Duchu Svätom. Charizmatická obnova je takým prúdom, pretože je to vlastné jej identite. To, čo ju charakterizuje, je skúsenosť krstu v Duchu Svätom. Túto skúsenosť môže zažiť každý pokrstený, pretože odzrkadľuje krst samotný. Dá sa povedať, že prijať krst v Duchu Svätom znamená jednoducho žiť naplno všetky milosti, ktoré človek prijal pri svojom sviatostnom krste. V tomto zmysle je obnova prúdom milosti, z ktorého každý môže čerpať. Nieкто môže byť členom združenia alebo cirkevného hnutia a prijať krst v Duchu Svätom, pričom zostáva vo svojom združení. Svätý Otec opakovane žiada členov obnovy, aby šíрили krst v Duchu Svätom v Cirkvi, pretože je presvedčený, že je to milosť, ktorú každý pokrstený môže a má žiť. Je to skúsenosť osobných Turíc – vstup Ducha Svätého do života pokrsteného človeka – sprevádzaná skúsenosťou obrátenia a stretnutia so živým Ježišom. Toto všetko by malo byť súčasťou normálneho života každého pokrsteného človeka povolaneho k svätosti.

Hoci kniha *Sláva a hanba* vyšla v roku 1994 (a pri čítaní treba neraz pamätať na to, že vznikla v tomto období), jej princípy a pozorovania sú nadčasové a zarážajúco aktuálne aj dnes. Pozývam teda ponoriť sa do tohto prúdu milosti aj cez toto dielo, čítať ho s otvoreným srdcom a nechať sa osloviť pôsobením Božieho Ducha, ktoré presahuje každú ľudskú chápanosť.

Ondrej Chrvala,

*katolícky kňaz, člen CHARIS –
Národnej služby komúnia (CNSC)*

PREDSLOV

V roku 1991 sa na konferencii v Brightone stretli tisíce charizmatikov z celého sveta. Bola to nezvyčajná konferencia hneď z viacerých dôvodov. V neposlednom rade preto, že sa v rámci nej konala akási „konferencia v konferencii“. Na tejto internej konferencii sa stretli teológovia z charizmatického hnutia. Všetko premyslene zorganizoval rímskokatolícky kňaz Peter Hocken, ktorý sa pokorne a láskavo staral o jej účastníkov. Na tejto konferencii som sa s ním stretol aj ja.

Práve on ma požiadal, aby som napísal pár slov k tejto jeho novej knihe – a som veľmi rád, že to môžem urobiť. Táto výnimočná kniha sleduje stopy slávy i hanby charizmatického hnutia v celom 20. storočí. No ide skôr o teologické dielo než o dejiny. Jej autorom je človek, ktorý je doma v širokom zábere teológie Rímskokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, ako i protestantských a turíčných cirkví. Osobne pozná a má rád mnohých lídrov týchto cirkví. A tiež si uvedomuje rastúci fenomén nových cirkví. Nepoznám knihu, ktorá by prinášala taký vyvážený, vrúcny a hlboký pohľad na celú kresťanskú

scénu od pozoruhodného vyliatia Ducha Svätého, ku ktorému došlo na začiatku 20. storočia.

Prečo je táto kniha taká výnimočná? Mne samému sa núkajú hneď viaceré dôvody.

Po prvé svojou šírkou.

Keď budete čítať stránky tejto knihy, uvedomíte si, že máte do činenia s mužom, ktorý je veľký teológ, no dokáže sa vyjadrovať celkom jednoducho; s mužom, ktorý dokáže poňať a pochopiť úžasne široké spektrum pohľadov. Vyváženosť medzi duchovným a telesným v rámci konania Boha voči nám, vyváženosť medzi starou a novou zmluvou, spoločenskými a individuálnymi aspektmi, tým, čo je inštitucionálne, a tým, čo volá „invazívne“ – totiž to, keď do niečoho vstúpi Boh: toto všetko sa pred nami odкрýva pri čítaní tejto knihy a pripadá nám to také jasné, až sa čudujeme, prečo sme to nevideli aj predtým. To je známka skvelého učiteľského talentu.

Po druhé tým, že vychádza zo skúsenosti.

Mnohí teológovia píšú takpovediac od stola. Peter píše sprostred komunity pulzujúcej životom. Väčšina teológov píšucich o tomto turíčnom fenoméne alebo o charismatických milostiach hlboko neprežíva veci, o ktorých píše. On áno. Táto kniha dýcha múdrosťou starca a dynamickou spiritualitou človeka, ktorý neustále s túžbou očakáva Boží zásah a vstup do vecí.

Po tretie svojimi rozmermi.

Dielo Ducha Svätého vkladá tak do kontextu zjednotenia kresťanov, ako aj do kontextu parúzie¹. Len zriedka som stretol takého teológa, ktorý by vnímal všetky Božie charizmy vo svetle Kristovho druhého príchodu. Málokedy človek nájde

¹ Parúzia je druhý príchod Pána Ježiša na zem na konci dejín (pozn. prekl.).

niekoho, kto do diskusie zahrnie aj mesiánske židovstvo, ktoré odmietajú asimilovať všetky denominácie nežidovských kresťanov. No aj ono je znakom pôsobenia Ducha a predzvesťou posledných časov.

Po štvrté svojím pôvodom.

Táto kniha pochádza od presvedčeného rímskokatolíka, ktorý odmieta vžitú postojú svoju cirkvi voči „oddeleným bratom“ a zároveň pohotovo uznáva potrebu pokánia zo strany veľkých cirkví, pričom sa nebojí poukázať na slabé miesta individualistických alebo separatistických výkladov pôsobenia Ducha Svätého. Autor tejto knihy je pritom úžasne biblický, úplne otvorený Bohu a nadšený z reality Pána, Ducha Svätého. Táto kniha priam vyžaruje prítomnosť Ducha.

Nájdete tu veľa nečakaných vecí: sú tu zdôraznené viaceré Božie prekvapenia. Nikde inde som sa nestretol s tým, že by bol krst v Duchu Svätom vložený do širších súvislostí a do širšieho rámca tak, ako je to v tejto knihe. Hlavným prvkom je prepojenie medzi Turícami a parúziou. Veľký dôraz sa kladie aj na kľúčovú úlohu Izraela. Táto kniha je pritom jasne adresovaná súčasnej Cirkvi. Som presvedčený, že ovplyvní mnohé veci. A právom.

Michael Green,

poradca pre evanjelizáciu arcibiskupov Canterbury a Yorku

ÚVOD

PODOBNE AKO MOJA predchádzajúca kniha *Jeden Pán, jeden Duch, jedno telo*², aj toto nové dielo je v podstate úvahou o dôležitosti súčasného pôsobenia Ducha Svätého. Zatiaľ čo predchádzajúce dielo sa obmedzilo len na charizmatické hnutie, táto kniha sa bude venovať dôležitosti tak turíčnych, ako aj charizmatických hnutí, ktoré sú vo svojej podstate jedným pôsobením Ducha Svätého v rôznych kontextoch. Kniha *Jeden Pán, jeden Duch, jedno telo* mala skromnejšie ciele než toto dielo; cieľom tejto knihy je preskúmať základné charakteristiky charizmatického hnutia (a zdôrazniť pritom jeho podstatne ekumenický charakter) a následne ponúknuť isté úvahy a usmernenia k tomu, ako prijať túto ekumenickú milosť v našich rozdelených cirkvách. Budem sa snažiť priniesť ekumenickú metodológiu všetkým kresťanom zapojeným do tohto Božieho diela, aby sa tak dokázali na jednej strane vyhnúť extrému exkluzívneho denominacionalizmu a na druhej strane i extrému ikonoklastického nenedenominacionalizmu.

² Slovenské vydanie: Kumran, 2023 (pozn. prekl.).

Táto nová kniha je širšia a čo do záberu má väčšie ambície. Aj ona sa však zameriava na prenikanie do podstaty súčasného pôsobenia Ducha Svätého. Priamo sa venuje svetlým i temným stránkam turíčnych a charizmatických hnutí, teda tomu, čo je nádherné a pochádza od Boha, ako i tomu, čo je biedne a vychádza do hriechnych ľudí; preto sa táto kniha volá *Sláva a hanba*. Každým rokom vidno tento veľký kontrast čoraz jasnejšie – kontrast medzi mimoriadnou životaschopnosťou a pôsobením tohto Božieho diela a oslabujúcim znehodnocovaním, ba až odstrašujúcimi zneužitiami, ktoré ho vedia tak zohaviť.

Kniha *Sláva a hanba* sa v rámci plnšieho ekumenického rámca zaoberá výzvou, ktorá stojí pred cirkvami, a tým, čo pre celú cirkvi znamená obnovovanie sa v Duchu Svätom. Osobitným spôsobom venuje väčšiu pozornosť úlohe Izraela a nečakanému vzostupu mesiánskeho židovstva. Kladie dôraz i na eschatológiu, pričom vyzdvihuje prepojenie medzi Turícami a parúziou.

Táto kniha čerpá z Písma usmernenia a princípy, ktoré sa dajú aplikovať na všetky kresťanské cirkvi a tradície. Osobitne to platí o druhej časti, ktorá sa začína úryvkami z Písma. Dané biblické princípy následne aplikuje na toto súčasné hnutie. Každý nový príchod Ducha so sebou nevyhnutne nesie určité výzvy pre tých, ktorí ho prijímajú; tak aj ekumenická milosť krstu v Duchu prináša výzvu všetkým kresťanským cirkvám. Príchod Ducha vždy potvrdzuje to, čo je v každej tradícii z Božieho Ducha, a usvedčuje ju z toho, čo z Ducha nie je (pozri *Jn 16, 7 – 15*). Táto výzva je rovnako veľká pre všetky cirkvi, pretože vo všetkých cirkvách sa zlato Ducha zmiešalo s bezcennými vecami tohto sveta. To, čo je v každej cirkvi z Ducha, má intenzívny aj extenzívny aspekt: intenzívny vzhľadom na to, čo znamená práve teraz žiť mocou

Ducha, extenzívny vzhľadom na prvky cirkevného života, ktoré pramenia z tohto daru Ducha. Autor ako presvedčený rímskokatolík verí, že tieto prvky pochádzajúce od Ducha sú extenzívnejšie prítomné v starovekých cirkvách Západu a Východu. No ako kresťan obdarovaný milosťou priateľstva s mnohými ľuďmi z iných kresťanských cirkví si tiež uvedomuje, že kresťania, ktorí nie sú v spoločenstve s Rímom, môžu jasnejšie chápať niektoré kľúčové prvky evanjelia a môžu žiť intenzívnejšie z toho, čo je vzhľadom na kvantitu menším dedičstvom.

V prípade katolíckych a pravoslávnych cirkví je toho viac na prehodnocovanie a preosievanie: bude toho treba viac potvrdiť ako autentické pôsobenie Ducha a bude toho treba i viac očistiť pokáním. Je to tak preto, lebo tradície katolíckych a pravoslávnych cirkví toho majú „viac“: viac vierouky, viac liturgie, viac teológie, viac histórie, viac rozmanitosti. Zo subjektívneho hľadiska je však táto výzva rovnako veľká pre všetkých, pretože všetci musia dovoliť Duchu, aby preosial to, čo je im najdrahšie. Toto preosievanie má bolestnú aj radostnú stránku, pretože slovo kríža preniká a reže a oddeľuje od seba ducha a telo, ktoré sa premiešali; je to bolesť prerezávania, ktorá vedie k radosti z hojnejších plodov viniča.

Pravoslávne cirkvi zmieňujem v tomto úvode celkom zámerne, pretože tým chcem uznať ich dôležité postavenie v rámci celého *oikoumene*, keďže v hlavnom texte ich spomínam len málo. Toto vynechanie odráža virtuálnu absenciu rozpoznateľného hnutia charismatickej obnovy v rámci pravoslávnych cirkví, hoci je jasné, že v pravoslávnych cirkvách existujú rôzne prúdy duchovnej obnovy, pričom súčasťou niektorých z nich sú aj charismatické prejavy. Dôvody toho, prečo sa pravoslávne postoje a modely v tejto oblasti od ostatných tak líšia, sú zložité, no určite medzi ne patria: dlhá tradícia prítomnosti

charizmatických (či podobných) fenoménov v rámci pravoslávia; pravoslávna hrdosť na východné zdôrazňovanie Ducha Svätého v porovnaní s jeho zanedbávaním na Západe; totálne liturgický charakter pravoslávnej zbožnosti; nedostatok slobody veriacich v mnohých pravoslávnych cirkvách v krajinách, v ktorých prevláda islam alebo donedávna prevládal komunizmus; energická opozícia voči osobitnej charizmatickej obnove v niektorých pravoslávnych cirkvách v západnom svete, keďže sa vníma ako produkt Západu a najmä amerického individualizmu.

Formulácia spoločnej metodológie obnovy pre všetky cirkvi nie je odmietnutím osobitostí rôznych denominácií. Ani nejde o nejaké demokratické zrovnávanie, akoby každá cirkev alebo zoskupenie kresťanov, staré či nové, boli rovnakým druhom entity. Ide jednoducho o potvrdenie toho, že v Písme môžeme nájsť princípy aplikovateľné na nás všetkých. Všetci sme totiž deťmi jedného Otca, všetci sme vykúpení jedným Spasiteľom a všetci sme sa narodili z jedného Ducha. Spoločná milosť krstu v Duchu Svätom zvyrazňuje naše spoločné korene v Najsvätejšej Trojici a vyžaduje si sformulovanie spoločnej metodológie. Len tak bude môcť vzísť z tohto daru ovocie v prospech obnovy a zjednotenia. Bez spoločnej metodológie bude hroziť, že sa táto úžasná ekumenická milosť rozplynie a táto milostivá hodina príležitosti na zmenu sa tragicky premárni.

Veľkou vďakou som zaviazaný svojim bratom a sestrám z Komunity Božej Matky. Táto komunita sa posledných dvadsaťpäť rokov³ usiluje hlbšie skúmať túto základnú milosť krstu v Duchu Svätom a urobiť z nej základ pre spoločný život prežívaný pod vedením Ducha. Len vďaka tomu, že som mal

³ Kniha bola napísaná v roku 1994 (pozn. prekl.).

účasť na tejto skúsenosti obnovy spoločenstva, mohol som hlbšie preniknúť do tohto Božieho diela. Takúto knihu by som nemohol napísať, keby som bol len osamelým teológom boriacim sa v bludisku informácií a nemal by som toto spoločenstvo Ducha.

Peter Hocken

jún 1993